

U S T A W A

z dnia 2018 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987) wprowadza się następujące zmiany:

1) odnośnik nr 1 do tytułu ustawy otrzymuje brzmienie:

„1) Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji realizuje postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz. Urz. UE L 294 z 06.11.2013, str. 1) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014 r., str. 39).”;

2) w art. 12 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wniosek może być cofnięty w postępowaniu przygotowawczym za zgodą prokuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu - aż do zamknięcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. W sprawach z oskarżenia publicznego cofnięcie wniosku po rozpoczęciu przewodu sądowego wymaga ponadto zgody oskarżyciela publicznego. Ponowne złożenie wniosku jest niedopuszczalne.”;

3) art. 13 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Uzyskanie wniosku o ściganie należy do oskarżyciela, chyba że powodem uzyskania wniosku jest wyłącznie uprzedzenie przez sąd stron o możliwości zakwalifikowania czynu według innego przepisu prawnego, przewidującego ściganie na wniosek.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy i z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

4) art. 21 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. O ukończeniu postępowania toczącego się z urzędu przeciw osobom będącym członkami samorządu zawodowego w sprawie o czyn związany z wykonywaniem ich obowiązków zawodowych należy bezzwłocznie zawiadomić właściwy organ tego samorządu.”;

5) w art. 38 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Spór o właściwość między sądami rozstrzyga ostatecznie sąd wyższego rzędu właściwy ze względu na siedzibę sądu, który pierwszy wszczął spór. Spór o właściwość między sądami rejonowymi a okręgowymi rozstrzyga sąd apelacyjny, a spór o właściwość między sądem apelacyjnym a innym sądem powszechnym – Sąd Najwyższy.”;

6) w art. 51 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Jeżeli zachodzi konieczność ustanowienia w toku postępowania kuratora dla małoletniego pokrzywdzonego, dokonuje tego właściwy sąd karny.”;

7) w art. 55:

a) w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W razie powtórnego wydania postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania w wypadku, o którym mowa w art. 330 § 2, pokrzywdzony może w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu prokuratora nadrzędnego o nieuwzględnieniu zażalenia wnieść akt oskarżenia do sądu, dołączając po jednym odpisie dla każdego oskarżonego oraz dla prokuratora.”;

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. O wniesieniu aktu oskarżenia zawiadamia się innych znanych sądowi pokrzywdzonych.”;

c) w § 4 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Cofnięcie aktu oskarżenia przez oskarżyciela publicznego jest dopuszczalne jedynie za zgodą pokrzywdzonego, który wniósł akt oskarżenia, a w razie przyłączenia się do postępowania pokrzywdzonego, o którym mowa w § 3 – również tego pokrzywdzonego.”;

- 8) w art. 56:
- a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
„§ 1a. Na postanowienie sądu wydane na podstawie § 1 zażalenie nie przysługuje.”,
 - b) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Na postanowienie sądu wydane na podstawie § 2 przysługuje zażalenie.”;
- 9) w art. 57 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
„§ 1a. W sprawie, w której oskarżyciel publiczny nie bierze udziału, niestawiennictwo oskarżyciela posiłkowego i jego pełnomocnika na rozprawie głównej bez usprawiedliwienia uważa się za odstąpienie od oskarżenia.”;
- 10) w art. 81a § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Jeżeli okoliczności wskazują na konieczność natychmiastowego podjęcia obrony:
- 1) wniosek o wyznaczenie obrońcy oraz inne dokumenty niezbędne do rozpoznania wniosku mogą być przekazane przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze do właściwego sądu za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej,
 - 2) prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy, w sposób wskazany w art. 137, powiadamia oskarżonego oraz obrońcę o wyznaczeniu obrońcy z urzędu.”;
- 11) w art. 88 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Pełnomocnikiem może być adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Pełnomocnika z urzędu wyznacza prezes lub referendarz sądowy sądu właściwego do rozpoznania sprawy. Do pełnomocnika stosuje się odpowiednio art. 77, art. 78, art. 81 § 1a-2, art. 81a § 1-3, art. 83, art. 84, art. 86 § 2 oraz przepisy wydane na podstawie art. 81a § 4.”;
- 12) po art. 95a dodaje się art. 95aa w brzmieniu:
„Art. 95aa. § 1. W sprawach wskazanych w art. 4 § 2-4 Kodeksu karnego orzeka na posiedzeniu sąd, który wydał wyrok w pierwszej instancji.
§ 2. Przy orzekaniu sąd bierze pod uwagę czyn objęty wyrokiem i przypisany sprawcy na podstawie ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę tego wyroku.
§ 3. Na postanowienie przysługuje zażalenie.”;

13) w art. 95b po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Do posiedzeń stosuje się odpowiednio przepis art. 358.”;

14) art. 96 otrzymuje brzmienie:

„Art. 96. § 1. Strony oraz osoby niebędące stronami, jeżeli wykazą interes prawny w rozstrzygnięciu, mają prawo wziąć udział w posiedzeniu wówczas, gdy ustawa tak stanowi, chyba że ich udział jest obowiązkowy. Przepis art. 451 stosuje się odpowiednio.

§ 2. W pozostałych wypadkach nie zawiadamia się ich o posiedzeniu, a mogą wziąć w nim udział, jeżeli się stawią, chyba że ustawa stanowi inaczej.”;

15) w art. 100:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Orzeczenie lub zarządzenie wydane na rozprawie ogłasza się ustnie.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Orzeczenie lub zarządzenie wydane na posiedzeniu jawnym ogłasza się ustnie. Jeżeli na ogłoszeniu nikt się nie stawił, można uznać wydane orzeczenie lub zarządzenie za ogłoszone. Przyczynę odstąpienia od ogłoszenia należy wskazać w protokole albo notatce urzędowej z posiedzenia.”,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wyrok doręcza się podmiotom uprawnionym do wniesienia środka zaskarżenia, jeżeli ustawa tak stanowi.”,

d) w § 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Postanowienie albo zarządzenie wydane poza rozprawą, od którego przysługuje środek zaskarżenia, doręcza się podmiotom uprawnionym do wniesienia tego środka, a postanowienie kończące postępowanie jego stronom, chyba że byli obecni przy ogłoszeniu postanowienia albo zarządzenia.”,

e) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Jeżeli ustawa nie zwalnia od równoczesnego sporządzenia uzasadnienia, orzeczenie i zarządzenie doręcza się lub ogłasza wraz z uzasadnieniem. W wypadku określonym w art. 98 § 2 po ogłoszeniu postanowienia, na wniosek strony obecnej przy ogłoszeniu tego postanowienia, podaje się ustnie najważniejsze powody rozstrzygnięcia. Obecne strony należy pouczyć o możliwości złożenia takiego wniosku.”;

16) w art. 117 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Niestawiennictwo strony, która została należycie zawiadomiona o czynności procesowej, niezależnie od jego przyczyny, nie stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu tej czynności, jeżeli stawił się jej obrońca lub pełnomocnik. Nie dotyczy to czynności, w której udział strony jest obowiązkowy.”;

17) w art. 119 w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) oznaczenie oraz adres wnoszącego pismo, a także – w pierwszym piśmie złożonym w sprawie – numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej – o ile je posiada, lub oświadczenie o ich nieposiadaniu.”;

18) w art. 120 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli pismo nie odpowiada wymaganiom formalnym, przewidzianym w art. 119 lub w przepisach szczególnych, a brak jest tego rodzaju, że pismo nie może otrzymać biegu, albo brak polega na niezłożeniu należytych opłat lub upoważnienia do podjęcia czynności procesowej, wzywa się osobę, która sporządziła pismo, do usunięcia braku w terminie 7 dni.”;

19) w art. 131 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Wezwania, zawiadomienia oraz inne pisma, od których daty doręczenia bieżą terminy, doręcza się przez:

- 1) operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188),
- 2) pracownika organu wysyłającego,
- 3) organ procesowy dokonujący czynności procesowej – w toku tej czynności,
- 4) Policję – tylko w razie niezbędnej konieczności.

§ 2. Jeżeli w sprawie ustalono tyłu pokrzywdzonych, że ich indywidualne zawiadomienie o przysługujących im uprawnieniach spowodowałoby poważne utrudnienie w prowadzeniu postępowania, zawiadamia się ich poprzez ogłoszenie w prasie, radiu, telewizji lub na stronie internetowej sądu.”;

20) w art. 132 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Na wniosek adresata doręczenie może być dokonane na wskazany przez niego adres skrytki pocztowej. W tym wypadku pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego, o którym mowa w art. 131 § 1 pkt 1, składa się w placówce pocztowej tego operatora, umieszczając zawiadomienie o tym w skrytce pocztowej adresata.”;

21) w art. 133:

a) § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Pismo pozostawione w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, adresowane do:

- 1) obrońcy albo pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym,
- 2) osoby, której stan zdrowia uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej

– może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w rozumieniu tej ustawy.”;

b) po § 2a dodaje się § 2b w brzmieniu:

„2b. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykazania przez pełnomocnika pocztowego w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, że stan zdrowia adresata pisma uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w tej placówce, mając na uwadze konieczność zapewnienia skuteczności dokonania doręczenia oraz właściwej realizacji gwarancji procesowych adresata pisma.”;

22) w art. 139 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepis ten stosuje się odpowiednio do strony, która zgłosiła wniosek o dokonywanie doręczeń na adres oznaczonej skrytki pocztowej i nie zawiadomiła organu o zmianie tego adresu lub zaprzestaniu korzystania z niego.”;

23) w art. 148a w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W protokole nie zamieszcza się danych dotyczących miejsca zamieszkania, miejsca pracy, numeru telefonu, telefaksu i adresu poczty elektronicznej pokrzywdzonych i świadków uczestniczących w czynności.”;

24) w art. 170:

a) w § 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) wniosek dowodowy został złożony po zakreślonym przez organ procesowy terminie, o którym strona składająca wniosek została zawiadomiona.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Nie można oddalić wniosku dowodowego na podstawie § 1 pkt 5 lub 6, jeżeli okoliczność, która ma być udowodniona, ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy został popełniony czyn zabroniony, czy stanowi on przestępstwo i jakie, czy

czyn zabroniony został popełniony w warunkach, o których mowa w art. 64 lub 65 Kodeksu karnego lub czy zachodzą warunki do orzeczenia pobytu w zakładzie psychiatrycznym na podstawie art. 93g Kodeksu karnego.”;

25) w art. 185a:

a) w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Przesłuchanie przeprowadza sąd na posiedzeniu z udziałem biegłego psychologa niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku.”,

b) w § 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W takim wypadku przepisu art. 185c nie stosuje się.”;

26) w art. 185c:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W sprawach o przestępstwa określone w § 1 pokrzywdzonego, który w chwili przesłuchania ukończył 15 lat, przesłuchuje się w charakterze świadka tylko wówczas, gdy jego zeznania mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, i tylko raz, chyba że wyjdą na jaw istotne okoliczności, których wyjaśnienie wymaga ponownego przesłuchania.”,

b) § 2-4 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Przesłuchanie pokrzywdzonego, o którym mowa w § 1a, w charakterze świadka przeprowadza sąd na posiedzeniu z udziałem biegłego psychologa niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku. Prokurator, obrońca oraz pełnomocnik pokrzywdzonego mają prawo wziąć udział w przesłuchaniu. Osoba wymieniona w art. 51 § 2 lub osoba pełnoletnia wskazana przez pokrzywdzonego ma prawo również być obecna przy przesłuchaniu, jeżeli nie ogranicza to swobody wypowiedzi przesłuchiwanego. Na rozprawie głównej odtwarza się sporządzony zapis obrazu i dźwięku przesłuchania oraz odczytuje się protokół przesłuchania.

§ 3. Jeżeli zajdzie konieczność ponownego przesłuchania pokrzywdzonego w charakterze świadka w związku z wyjściem na jaw okoliczności, o których mowa w § 1a, na jego wniosek przesłuchanie przeprowadza się w sposób wskazany w art. 177 § 1a, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że bezpośrednia obecność oskarżonego przy przesłuchaniu mogłaby oddziaływać krępująco na zeznania pokrzywdzonego lub wywierać negatywny wpływ na jego stan psychiczny.

§ 4. Na wniosek pokrzywdzonego należy zapewnić, aby biegły psycholog biorący udział w przesłuchaniu był osobą tej samej płci co pokrzywdzony, chyba że będzie to utrudniać postępowanie.”;

27) w art. 193 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Do instytucji naukowej lub specjalistycznej oraz do osób, które biorą udział w wydaniu opinii tej instytucji, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące biegłych.”;

28) w art. 198:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli jest to niezbędne do wydania opinii, sąd lub prokurator udostępnia biegłemu poszczególne dokumenty z akt sprawy lub uwierzytelnione kopie tych dokumentów. Biegłemu powołanemu z tego względu, że wydana przez innego biegłego opinia jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w niej samej lub między różnymi innymi opiniami w tej samej sprawie, przed wydaniem opinii nie udostępnia się tej innej opinii lub tych innych opinii. Inną opinię lub inne opinie można udostępnić biegłemu, w niezbędnym zakresie, tylko w wyjątkowym, szczególnie uzasadnionym wypadku, gdy przedmiot opinii powołanego biegłego bezpośrednio dotyczy treści tej innej opinii lub tych innych opinii.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a i § 1b w brzmieniu:

„§ 1a. W wypadku udostępnienia biegłemu dokumentów z akt sprawy lub uwierzytelnionych kopii tych dokumentów, o którym mowa w § 1, sporządza się na piśmie wykaz dokumentów, których oryginały lub uwierzytelnione kopie zostały przed wydaniem opinii udostępnione biegłemu. Wykaz powinien być podpisany przez biegłego i załączony do akt sprawy.

§ 1b. W miarę potrzeby biegłego wzywa się do udziału w przeprowadzeniu dowodów.”;

29) w art. 213 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W postępowaniu należy ustalić tożsamość oskarżonego, jego numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - numer i nazwę dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę organu, który wydał dokument, a także wiek oskarżonego, jego stosunki rodzinne i majątkowe, wykształcenie, zawód i źródła dochodu, dane o jego karalności, a w miarę możliwości numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej

umożliwiający kontaktowanie się z oskarżonym oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP).”;

30) w art. 293 w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepis art. 254 § 2 stosuje się odpowiednio.”;

31) w art. 299a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na wniosek pokrzywdzonego zgłoszony w postępowaniu przygotowawczym, sąd powiadamia go o sposobie zakończenia sprawy listem zwykłym, przesłanym na wskazany przez pokrzywdzonego adres, za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej, wraz z odpisem prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie lub jego wyciągiem, które mogą być przesłane w postaci elektronicznej.”;

32) w art. 300 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przed pierwszym przesłuchaniem albo niezwłocznie po ustaleniu pokrzywdzonego, jeżeli odstępuje się od jego przesłuchania, poucza się pokrzywdzonego o posiadaniu statusu strony procesowej w postępowaniu przygotowawczym oraz o wynikających z tego uprawnieniach, w szczególności: do składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia i warunkach uczestniczenia w tych czynnościach, określonych w art. 51, art. 52 i art. 315-318, do korzystania z pomocy pełnomocnika, w tym do złożenia wniosku o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w okolicznościach wskazanych w art. 78, jak również o uprawnieniach określonych w art. 23a § 1, art. 156, art. 204, art. 306 i art. 315a oraz o obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 138 i art. 139. Pouczenie obejmuje również informację o: możliwościach naprawienia szkody przez oskarżonego lub uzyskania kompensaty państwowej, dostępie do pomocy prawnej, dostępnych środkach ochrony i pomocy, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21), pomocy przewidzianej w art. 43 § 8 Kodeksu karnego wykonawczego, możliwości wydania europejskiego nakazu ochrony, organizacjach wsparcia pokrzywdzonych, treści art. 337a oraz możliwości zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie; pokrzywdzony otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem. W razie odstąpienia od przesłuchania pokrzywdzonego pouczenie podlega doręczeniu.”;

33) po art. 315 dodaje się art. 315a w brzmieniu:

„Art. 315a. Od przesłuchania pokrzywdzonego w charakterze świadka można odstąpić, jeżeli czynność ta nie jest niezbędna dla dokonania ustaleń faktycznych. Pokrzywdzony, który nie był przesłuchany w charakterze świadka, powinien zostać przesłuchany w tym charakterze, jeżeli tego zażąda, chyba że uwzględnienie żądania prowadziłoby do przewlekłości postępowania.”;

34) w art. 325h dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Przepis art. 315a stosuje się.”;

35) w art. 330 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia, pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 i 1a, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 - o czym należy go pouczyć.”;

36) w art. 332 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) imię i nazwisko oskarżonego, inne dane o jego osobie, w tym numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub informację o ich nieposiadaniu przez oskarżonego lub niemożności ich ustalenia, dane o zastosowaniu środka zapobiegawczego oraz zabezpieczenia majątkowego;”;

37) w art. 333:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Prokurator może wnieść o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań świadków, o których mowa w art. 350a.”;

b) w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Należy również podać numery telefonów, telefaksów i adresy poczty elektronicznej osób wskazanych w zdaniu pierwszym, chyba że informacji tych nie można ustalić.”;

38) w art. 334 w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„O przesłaniu aktu oskarżenia do sądu oraz o treści przepisów art. 343, art. 343a i art. 378a oskarżyciel publiczny zawiadamia oskarżonego i ujawnionego pokrzywdzonego, a także osobę lub instytucję, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie.”;

39) w art. 337a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na wniosek pokrzywdzonego należy poinformować go o zarzutach oskarżenia i ich kwalifikacji prawnej.”;

40) w art. 339 w § 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wydania postanowienia o niewłaściwości sądu;”;

41) w art. 340 § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Na postanowienie w przedmiocie przepadku przysługuje zażalenie stronom i osobie, od której przedmioty te odebrano lub która zgłosiła do nich roszczenie.”;

42) w art. 342 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W wyroku warunkowo umarzającym postępowanie należy dokładnie określić czyn przypisany sprawcy, jego kwalifikację prawną oraz oznaczyć okres próby.”;

43) w art. 343 § 5a otrzymuje brzmienie:

„§ 5a. Przed uwzględnieniem wniosku, o którym mowa w art. 335, sąd poucza obecnego oskarżonego o treści art. 447 § 5.”;

44) w art. 343a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W wypadku złożenia przez oskarżonego wniosku, o którym mowa w art. 338a, o terminie posiedzenia zawiadamia się strony i pokrzywdzonego, przesyłając im odpis wniosku.”;

45) po art. 343a dodaje się art. 343b w brzmieniu:

„Art. 343b. Postanowienia o nieuwzględnieniu wniosków, o których mowa w art. 335, art. 336 § 1 oraz art. 338a, mogą być również wydane na posiedzeniu, o którego terminie nie zawiadomiono uczestników uprawnionych do stawiennictwa.”;

46) po art. 350 dodaje się art. 350a w brzmieniu:

„Art. 350a. Przewodniczący może zaniechać wezwania na rozprawę świadków przebywających za granicą lub mających stwierdzić okoliczności, które nie są tak doniosłe, aby konieczne było bezpośrednie przesłuchanie świadków na rozprawie, w szczególności takie, którym oskarżony w wyjaśnieniach swych nie zaprzeczył. Nie dotyczy to osób wymienionych w art. 182.”;

47) w art. 353 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Doręczając oskarżonemu wezwanie na rozprawę albo zawiadomienie o jej terminie, poucza się go o treści przepisów art. 100 § 3 i 4, art. 374, art. 376, art. 377, art. 378a, art. 419 § 1, art. 422 i art. 447 § 5.”;

48) w art. 368 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Wniosku o dopuszczenie tego samego dowodu, zgłoszonego ponownie po oddaleniu poprzedniego wniosku, nie rozpoznaje się, jeżeli został on oparty na tych samych podstawach faktycznych. Okoliczność tę stwierdza się w protokole.”;

49) w art. 377 w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli oskarżony, którego obecność na rozprawie lub na posiedzeniu jest obowiązkowa, zawiadomiony o terminie rozprawy lub posiedzenia oświadcza, że nie weźmie udziału w rozprawie lub w posiedzeniu, uniemożliwia doprowadzenie go na rozprawę lub na posiedzenie albo zawiadomiony o nich osobiście nie stawia się na rozprawę lub na posiedzenie bez usprawiedliwienia, sąd może prowadzić postępowanie bez jego udziału; sąd może jednak zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie oskarżonego.”;

50) po art. 378 dodaje się art. 378a w brzmieniu:

„Art. 378a. § 1. Jeżeli oskarżony lub obrońca nie stawił się na rozprawę i w aktach sprawy brak jest dowodu doręczenia mu zawiadomienia lub wezwania lub jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że niestawiennictwo wynikało z powodu przeszkód żywiołowych lub innych wyjątkowych przyczyn lub wtedy, gdy usprawiedliwił należycie niestawiennictwo, sąd może przeprowadzić postępowanie dowodowe w jego nieobecności, a w szczególności przesłuchać świadków, którzy stawili się na rozprawę, nawet jeżeli oskarżony nie złożył jeszcze wyjaśnień.

§ 2. W wypadku, o którym mowa w § 1, oskarżonego lub obrońcę należy wezwać lub zawiadomić o nowym terminie rozprawy, jeżeli termin ten nie był im znany.

§ 3. Jeżeli sąd przeprowadził postępowanie dowodowe podczas nieobecności oskarżonego lub obrońcy w wypadku, o którym mowa w § 1, oskarżony lub obrońca może najpóźniej na kolejnym terminie rozprawy, o którym był prawidłowo zawiadomiony przy jednoczesnym braku procesowych przeszkód do jego stawiennictwa, złożyć wniosek o uzupełniające przeprowadzenie dowodu przeprowadzonego podczas jej nieobecności. Prawo do złożenia wniosku nie przysługuje, jeżeli okaże się, że oskarżony lub obrońca był o terminie rozprawy, na którym przeprowadzono postępowanie dowodowe na podstawie § 1, prawidłowo powiadomiony, a jego nieobecność była nieusprawiedliwiona.

§ 4. W razie niezłożenia wniosku w terminie, o którym mowa w § 3 zdanie pierwsze, prawo do jego złożenia wygasa i w dalszym postępowaniu nie jest

dopuszczalne podnoszenie zarzutu naruszenia gwarancji procesowych, w szczególności prawa do obrony, wskutek przeprowadzenia tego dowodu podczas nieobecności oskarżonego lub obrońcy.

§ 5. We wniosku o uzupełniające przeprowadzenie dowodu oskarżony lub obrońca ma obowiązek wykazać, że sposób przeprowadzenia dowodu podczas jego nieobecności naruszał gwarancje procesowe, w szczególności prawo do obrony.

§ 6. W razie uwzględnienia wniosku, o którym mowa w § 5, sąd przeprowadza dowód uzupełniająco, jedynie w zakresie, w którym wykazano naruszenie gwarancji procesowych, w szczególności prawa do obrony.

§ 7. Jeżeli oskarżony lub obrońca stawi się na termin rozprawy, o którym mowa w § 3 zdanie pierwsze, przewodniczący poucza go o możliwości złożenia wniosku o uzupełniające przeprowadzenie dowodu przeprowadzonego podczas jego nieobecności oraz o treści przepisów § 4 i 5, a także umożliwia mu wypowiedzenie się co do tej kwestii.”;

51) w art. 384 w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Pokrzywdzony może wziąć udział w rozprawie, jeżeli się stawi, i pozostać na sali, choćby miał składać zeznania jako świadek.”;

52) w art. 386 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli oskarżony bierze udział w rozprawie głównej, przewodniczący, po przedstawieniu zarzutów oskarżenia, poucza go o prawie składania wyjaśnień, odmowy wyjaśnień lub odpowiedzi na pytania, składania wniosków dowodowych i konsekwencjach nieskorzystania z tego uprawnienia, po czym pyta go, czy przyznaje się do zarzucanego mu czynu oraz czy chce złożyć wyjaśnienia i jakie.”;

53) w art. 387 § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Przed uwzględnieniem wniosku o wydanie wyroku skazującego sąd poucza obecnego oskarżonego o treści art. 447 § 5.”;

54) w art. 391 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli świadek bezpodstawnie odmawia zeznań, zeznaje odmiennie niż poprzednio albo oświadczy, że pewnych okoliczności nie pamięta, albo przebywa za granicą lub nie można mu było doręczyć wezwania, albo nie stawił się z powodu niedających się usunąć przeszkód lub przewodniczący zaniechał wezwania świadka na podstawie art. 350a, a także wtedy, gdy świadek zmarł, wolno odczytywać w odpowiednim zakresie protokoły złożonych poprzednio przez niego zeznań w

postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę.”;

55) w art. 394:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dane dotyczące osoby oskarżonego oraz wyniki wywiadu środowiskowego odczytuje się na żądanie oskarżonego lub obrońcy.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Protokoły i dokumenty podlegające odczytaniu na rozprawie odczytuje się:

1) na wniosek strony, która nie miała możliwości zapoznania się z ich treścią; przepis art. 392 § 2 stosuje się odpowiednio; lub

2) gdy sąd uzna to za niezbędne.”;

56) po art. 394 dodaje się art. 394a w brzmieniu:

„Art. 394a. Protokoły i dokumenty, o których mowa w art. art. 389 § 1 i 3, art. 391 § 1 i 2, art. 392 § 1, art. 393, art. 393a i art. 394 § 1, odczytuje przewodniczący lub na jego zarządzenie członek składu orzekającego bądź protokolant.”;

57) art. 395 otrzymuje brzmienie:

„Art. 395. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie właściwości dowodów rzeczowych, na wniosek strony lub gdy sąd uzna to za niezbędne, sprowadza się je na salę rozpraw i udostępnia stronom, a w razie potrzeby - świadkom i biegłym.”;

58) w art. 396:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli strona wniosła o sprowadzenie dowodu rzeczowego lub sąd uznał to za niezbędne, a zapoznanie się z dowodem rzeczowym przez pełny skład sądu napotyka znaczne trudności albo jeżeli strony wyrażają na to zgodę, sąd wyznacza do tej czynności sędziego ze swego składu albo sąd wezwany.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie dopuszczenia dowodu z oględzin.”,

c) w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W czynnościach wskazanych w § 1-2 mają prawo brać udział strony, obrońcy i pełnomocnicy.”,

d) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Sędzia wyznaczony lub sąd wezwany może przeprowadzić także inny dowód, którego potrzeba wyłoni się w toku czynności wskazanej w § 1, 1a lub 2.”;

59) w art. 401 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Każdorazowa przerwa w rozprawie może trwać nie dłużej niż 42 dni.”;

60) w art. 405 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz dodaje się § 2-4 w brzmieniu:

„§ 2. Z chwilą zamknięcia przewodu sądowego ujawnione są bez odczytywania wszystkie protokoły i dokumenty podlegające odczytaniu na rozprawie, które nie zostały odczytane.

§ 3. Protokołami i dokumentami, o których mowa w § 2, są protokoły i dokumenty:

- 1) wskazane przez oskarżyciela w akcie oskarżenia jako dowody, których przeprowadzenia na rozprawie głównej się on domaga, z wyjątkiem tych, co do których sąd oddalił wnioski dowodowe;
- 2) wskazane we wniosku dowodowym strony, który został uwzględniony;
- 3) dopuszczone przez sąd z urzędu.

§ 4. O ujawnieniu bez odczytywania protokołów i dokumentów zamieszcza się wzmiankę w protokole rozprawy. Wskazywanie poszczególnych protokołów i dokumentów nie jest konieczne.”;

61) w art. 418 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Po ogłoszeniu przewodniczący lub jeden z członków składu orzekającego podaje ustnie najważniejsze powody wyroku, chyba że na ogłoszeniu nikt się nie stawił.”;

62) w art. 420 § 1-3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Jeżeli wyrok nie zawiera rozstrzygnięcia co do przypadku, zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności, okresu zatrzymania prawa jazdy lub innego odpowiedniego dokumentu lub okresu stosowania środków zapobiegawczych wymienionych w art. 276, nałożenia obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu albo dowodów rzeczowych, sąd orzeka o tym postanowieniem na posiedzeniu.

§ 2. Jeżeli sąd nieprawidłowo zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności, okres zatrzymania prawa jazdy lub innego odpowiedniego dokumentu lub okres stosowania środków zapobiegawczych wymienionych w art. 276, stosuje się odpowiednio przepis § 1.

§ 3. Strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli jego przedmiotem jest rozstrzygnięcie co do przypadku albo dowodów rzeczowych. Oskarżonego aresztowanego sprowadza się na posiedzenie tylko wtedy, gdy prezes sądu lub sąd uzna to za konieczne.”;

63) w art. 422 § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Dla oskarżonego pozbawionego wolności, który nie ma obrońcy i nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, termin wymieniony w § 1 biegnie od daty doręczenia mu wyroku.”;

64) w art. 423 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Uzasadnienie wyroku powinno być sporządzone w ciągu 14 dni od daty wpływu do sądu wniosku o sporządzenie uzasadnienia, a w wypadku sporządzenia uzasadnienia z urzędu - od daty ogłoszenia wyroku; w sprawie zawilej lub z innej ważnej przyczyny, w razie niemożności sporządzenia uzasadnienia w terminie, prezes sądu może przedłużyć ten termin na czas oznaczony.”;

65) w art. 424 dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

„§ 4. Uzasadnienie wyroku sporządza się na formularzu według ustalonego wzoru.

§ 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza uzasadnienia wyroku oraz sposób jego wypełniania, mając na uwadze konieczność zamieszczenia w nim niezbędnych informacji wskazanych w ustawie, w sposób umożliwiający należyte sporządzenie przez uprawnionego środka odwoławczego, a także właściwego dokonania kontroli odwoławczej.”;

66) w art. 426 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Od postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wydanego na skutek zażalenia, a także od wydanego w toku postępowania odwoławczego postanowienia o przeprowadzeniu obserwacji, zastosowaniu środka zapobiegawczego, nałożeniu kary porządkowej, zawieszeniu postępowania oraz w przedmiocie kosztów procesu, o których po raz pierwszy orzekł sąd odwoławczy, przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego. Jeżeli zaskarżone postanowienie wydał sąd w składzie jednego sędziego, zażalenie rozpoznaje sąd odwoławczy w składzie trzech sędziów, chyba że zażalenie dotyczy postanowienia o nałożeniu kary porządkowej lub w przedmiocie kosztów procesu.”;

67) w art. 427 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. W środku odwoławczym nie można podnosić zarzutu nieprzeprowadzenia dowodu z urzędu, chyba że okoliczność, która ma być udowodniona, ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy został popełniony czyn zabroniony, czy stanowi on przestępstwo i jakie, czy czyn zabroniony został popełniony w warunkach, o których mowa w art. 64 lub 65 Kodeksu karnego lub czy zachodzą warunki do orzeczenia pobytu w zakładzie psychiatrycznym na podstawie art. 93g Kodeksu karnego.”;

68) w art. 437 w § 1 uchyla się zdanie drugie;

69) w art. 438:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego sprawcy;”;

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) obrazy przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w pkt 1, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia;”;

70) w art. 442 w § 3 dodaje się zdanie drugie i trzecie w brzmieniu:

„Wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania mogą dotyczyć wyłącznie dowodów i innych czynności, które powinny być przeprowadzone lub okoliczności, które należy wyjaśnić. Wskazania sądu odwoławczego nie mogą dotyczyć sposobu oceny poszczególnych dowodów.”;

71) po art. 443 dodaje się art. 443a w brzmieniu:

„Art. 443a. § 1. Do zaskarżenia uzasadnienia orzeczenia stosuje się odpowiednio art. 438 i 440.

§ 2. Środkiem odwoławczym od uzasadnienia orzeczenia jest zażalenie, jeżeli nie wniesiono apelacji. W razie wniesienia apelacji i zażalenia - zażalenie rozpoznaje sąd odwoławczy łącznie z apelacją.

§ 3. Strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie. Przepis art. 451 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Po rozpoznaniu środka odwoławczego od uzasadnienia sąd orzeka o utrzymaniu w mocy lub zmianie zaskarżonego uzasadnienia w całości lub w części.”;

72) w art. 447 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Podstawą apelacji nie mogą być wyłącznie zarzuty, których uwzględnienie mogłoby nastąpić w trybie określonym w art. 105, art. 420 lub art. 626. Przepisy art. 118 § 1 i 2 stosuje się.”;

73) w art. 449 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeśli postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia oraz w sprawach z oskarżenia prywatnego, sąd odwoławczy orzeka na rozprawie jednoosobowo, chyba że zaskarżone orzeczenie sąd pierwszej instancji wydał w innym składzie niż w składzie jednego sędziego.”;

74) w art. 449a:

a) w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Kwestie te mogą dotyczyć uzupełnienia zakresu uzasadnienia o inne części wyroku w wypadkach, o których mowa w art. 423 § 1a, lub uzupełnienia treści zawartych w uzasadnieniu w tym zakresie, w którym zostało ono sporządzone.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Strona, która wniosła apelację, może ją uzupełnić w terminie 14 dni od daty doręczenia jej uzupełnionego uzasadnienia.”;

75) w art. 452 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd odwoławczy oddala wniosek dowodowy również, jeżeli:

- 1) przeprowadzenie dowodu przez ten sąd byłoby niecelowe z przyczyn określonych w art. 437 § 2 zdanie drugie;
- 2) dowód nie był powołany przed sądem pierwszej instancji, pomimo że składający wniosek mógł go wówczas powołać lub okoliczność, która ma być udowodniona, dotyczy nowego faktu, niebędącego przedmiotem postępowania przed sądem pierwszej instancji, a składający wniosek mógł go wówczas wskazać.

Wniosku dowodowego nie można oddalić na podstawie pkt 2, jeżeli okoliczność, która ma być udowodniona, w granicach rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy, ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy został popełniony czyn zabroniony, czy stanowi on przestępstwo i jakie, czy czyn zabroniony został popełniony w warunkach, o których mowa w art. 64 lub 65 Kodeksu karnego lub czy zachodzą warunki do orzeczenia pobytu w zakładzie psychiatrycznym na podstawie art. 93g Kodeksu karnego.”;

76) w art. 453 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli na rozprawę stawili się jedynie uczestnicy postępowania, sąd może na wniosek lub za zgodą obecnych stron odstąpić od ustnego sprawozdania. Jeżeli na rozprawę nie stawili się nikt, sąd może odstąpić od ustnego sprawozdania. W tych wypadkach przewod sądowy rozpoczyna ogłoszenie postanowienia o odstąpieniu od ustnego sprawozdania.”;

77) w art. 454:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono postępowanie.”;

b) uchyla się § 3;

78) w art. 457 w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisy art. 424 § 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

79) w art. 491 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na posiedzenie pojednawcze bez usprawiedliwienia uważa się za odstąpienie od oskarżenia; w takim wypadku prowadzący posiedzenie postępowanie umarza.”;

80) w art. 496 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na rozprawie głównej bez usprawiedliwienia uważa się za odstąpienie od oskarżenia.”;

81) w art. 504 w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Jeżeli wyrok nakazowy zawiera uzasadnienie, art. 424 § 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

82) art. 505 otrzymuje brzmienie:

„Art. 505. § 1. Odpis wyroku nakazowego doręcza się oskarżycielowi i pokrzywdzonemu, a oskarżonemu i jego obrońcy - wraz z odpisem aktu oskarżenia. W każdym wypadku odpis tego wyroku doręcza się prokuratorowi.

§ 2. Wraz z odpisem wyroku doręczyć należy pouczenie przytaczające przepisy o prawie, terminie i sposobie wniesienia sprzeciwu oraz skutkach jego niewniesienia. Pokrzywdzonego należy ponadto pouczyć, że warunkiem wniesienia sprzeciwu jest złożenie w terminie, o którym mowa w art. 506 § 1, i nie później niż jednocześnie ze

sprzeciwem, oświadczenia, że będzie on działał w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

§ 3. Przepisy art. 131 § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;

83) w art. 517h:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku może być złożony na piśmie w terminie zawitym 3 dni od daty ogłoszenia wyroku, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie wyroku – od daty jego doręczenia. Wniosek można również złożyć ustnie do protokołu rozprawy lub posiedzenia.”,

b) w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisy art. 424 § 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

84) w art. 517i § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd stwierdza, że zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego, a dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałoby znaczne trudności, może - uchylając wyrok - przekazać sprawę prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych.”;

85) w art. 518 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisu art. 457 § 3 zdanie drugie nie stosuje się do wyroków wydawanych przez Sąd Najwyższy.”;

86) w art. 526 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata albo radcę prawnego.”;

87) w art. 535 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Kasacja może być uwzględniona w całości na posiedzeniu bez udziału stron, w razie jej oczywistej zasadności.”;

88) po art. 536 dodaje się art. 536a w brzmieniu:

„Art. 536a. Nie można uchylić wyroku sądu odwoławczego z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 457 § 3 zdanie pierwsze.”;

89) art. 539f otrzymuje brzmienie:

„Art. 539f. Przepisy art. 425 § 3 i 4, art. 428 § 1, art. 431, art. 432, art. 435, art. 436, art. 442 § 1 i 3, art. 457 § 1 i § 3 zdanie pierwsze, art. 525 § 1, art. 526, art. 527 § 1-

4, art. 528 § 1, art. 530 § 2 i 3, art. 531, art. 534 § 1 i art. 536, a także przepisy wydane na podstawie art. 527 § 5 stosuje się odpowiednio.”;

90) w art. 545 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W postępowaniu o wznowienie stosuje się odpowiednio art. 425 § 2 zdanie pierwsze, § 3 i 4, art. 429, art. 430 § 1, art. 431, art. 432, art. 435, art. 442, art. 456, art. 457 § 1 i § 3 zdanie pierwsze, art. 529, art. 530, art. 532 i art. 538, a w razie wznowienia postępowania na korzyść oskarżonego stosuje się odpowiednio art. 434 i art. 443.”;

91) w art. 552 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Oskarżonemu, który w wyniku wznowienia postępowania, kasacji lub skargi nadzwyczajnej został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, służy od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien być ponieść.”;

92) w art. 554:

a) po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu:

„§ 2a. Stronami w postępowaniu są: wnioskodawca, prokurator oraz organ reprezentujący Skarb Państwa.

§ 2b. Organem reprezentującym Skarb Państwa jest:

- 1) prezes sądu, w którym wydano ostatecznie orzeczenie kończące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności karnej, stosowania środka zapobiegawczego, środka zabezpieczającego lub zatrzymania, albo
- 2) prezes sądu pierwszej instancji, w którym wydano zmienione orzeczenie – jeżeli orzeczeniem, o którym mowa w pkt 1, zmieniono orzeczenie sądu pierwszej instancji i zastosowano środek, w związku z którym nie przysługuje odszkodowanie w myśl niniejszego rozdziału, albo
- 3) organ, który dokonał zatrzymania – jeżeli sąd uwzględnił zażalenie na zatrzymanie albo jeżeli sąd nie rozpoznawał zażalenia na zatrzymanie.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. O terminie rozprawy zawiadamia się prokuratora oraz organ reprezentujący Skarb Państwa, przesyłając odpis wniosku.”;

93) w art. 607e po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Osoba ścigana nie może cofnąć zgody ani oświadczenia, o których mowa w § 3 pkt 6 i 7.”.

94) w art. 632a dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W razie umorzenia postępowania ze względu na cofnięcie wniosku o ściganie po rozpoczęciu przewodu sądowego, sąd może orzec, że koszty procesu ponosi w całości lub w części oskarżony.”

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 652, 1010 i 1387) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wyrok oraz postanowienia wydane w trybie art. 420 Kodeksu postępowania karnego, dotyczące przypadku albo dowodów rzeczowych, stają się wykonalne z chwilą uprawomocnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej.”;

2) w art. 182 w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli skazany wykonuje zawodowo czynności związane z prowadzeniem pojazdów, o orzeczeniu sąd zawiadamia ponadto bezzwłocznie pracodawcę, u którego skazany jest zatrudniony.”;

3) w art. 242 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Określenie sąd bez bliższego sprecyzowania oznacza sąd powszechny lub wojskowy określony w art. 3 § 1, z tym zastrzeżeniem, że art. 6 § 1, art. 7, art. 8 § 2, art. 9 § 3 i 4, art. 10, art. 11 § 1, art. 13, art. 15 oraz art. 18-24 stosuje się odpowiednio do sądu penitencjarnego lub innego sądu właściwego na podstawie niniejszego kodeksu.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2018 r. poz. 475, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do wyłączenia sędziego i referendarza sądowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 40, art. 41, art. 41a i art. 42 § 1-3 Kodeksu postępowania karnego.”;

2) w art. 35 uchyla się § 3;

3) w art. 59 w § 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania służy zażalenie ujawnionemu pokrzywdzonemu oraz organowi, który wniósł wniosek o ukaranie.”;

4) w art. 107 § 2 otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1039, 1387, 1467, 1481 i 2077.

„§ 2. Uzasadnienie wyroku zmieniającego lub utrzymującego w mocy wyrok sądu pierwszej instancji sporządza się wyłącznie na żądanie strony, złożone w terminie zawitym 7 dni od daty wydania wyroku przez sąd odwoławczy.”.

Art. 4. Przepisy ustaw wymienionych w art. 1-3 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 5. Czynności procesowe dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 6. W razie wątpliwości, czy stosować prawo dotychczasowe, czy przepisy niniejszej ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 7. Jeżeli na podstawie niniejszej ustawy nastąpiła zmiana właściwości lub składu sądu, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji orzeka sąd dotychczas właściwy lub w dotychczasowym składzie.

Art. 8. Zawiadomień określonych w art. 21 § 1a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz zawiadomień określonych w art. 182 § 1 zdanie drugie ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonuje się, jeżeli postępowanie zostało ukończone po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 9. Postępowania o ustanowienie kuratora dla małoletniego pokrzywdzonego, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu ich ukończenia prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 10. Postępowania wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na skutek wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego do czasu rozpoznania zażalenia prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 11. Zawiadomień określonych w art. 55 § 2a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonuje się, jeżeli akt oskarżenia został wniesiony po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. Przepisów art. 198 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się, jeżeli postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego zostało wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 13. W postępowaniach sądowych toczących się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, niezwłocznie po dniu jej wejścia w życie właściwy sąd przekazuje oskarżonemu pisemne pouczenie o treści przepisów wskazanych w art. 353 § 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 14. W postępowaniach wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na skutek wniesienia apelacji do czasu jej rozpoznania nie stosuje się przepisów art. 427 § 3a, art. 447 § 6 i art. 452 § 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 15. Przepisów art. 505 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się, jeżeli wyrok nakazowy został wydany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Postępowania, o których mowa w rozdziale 58 ustawy, o której mowa w art. 1, toczą do zakończenia postępowania w danej instancji na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 17. Do wyroku w sprawie o wykroczenie wydanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się art. 107 § 2 ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 18. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 185d § 2 i art. 300 § 4 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 185d § 2 i art. 300 § 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.